

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

VI. Qualis in Sacrum Missæ Lutherocaluinisticus furor sit mentiendi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

ergo à Montano eum acceperunt.

3. De Hieronymo merum est mendacium.

Idem ibid. Papistæ hodie detrahunt effectus baptismi, & tibiuntque Confirmationi id veteres Patres non fecisse. Catecheses Cyrilli i deo falsas esse proclamant.

At utrumque mentitur; nec docet, nec docere potest.

Idem ibid. Abolitam nunc esse impositionem manuum; & subintroductum oleum balsamo mixtum; cum Patres præci de solo loquantur oleo.

At falsum utrumque docet *Bell. li. 2. de Confir. c. 7.* Vide etiam meum *Luthero-cal. p. 3. q. 37. &c.*

QVÆSTIO VI.

An & Eucharistica sint Luthero-caluinistarum mendacia?

1. LUTHERANI IUXTA & CALUINIANI affirmant, re audent, Dominum in hoc, *Bibite ex eo omnes*, iussisse, ut Vinum biberent. Sin' istud; certe præstigiis vsum oportuisse mutatoris. Caluina. *Inst. 4. c. 14. §. 13.* & Martyr: *Papistis*, est, significat, *Fis*, vel *Transubstantiatur*. Quibusdam Calvinistis, apud Ianfenium c. 59. istud, *Hoc est Corpus meum*, significat, *Vos estis Ecclesia mea*.

2. Martyr: *Capharnaïta & Papista* putant *Carnem Christi corporaliter manducandam*.

At illi modo, quo aliæ comeduntur carnes, putabant. Nos; modo Sacramentali veram carnem manducare credimus.

3. Martyr. *Impie faciunt, qui Christum à gloria Patri ad hoc inferiora deuocant*.

At ipse dixit: *Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem*.

Item: *Ego & Pater meus ad eum venimus, & mansionem faciemus*.

Hoc ut spiritali præsentia; sic in Eucharistia corporali præsentia seu Sacramentali:

Hoc est enim Corpus meum; Eritque dum Fides erit.

4. Caluinus vlt. admonit. ad Westph. *Constat vetustos omnes Scriptores, qui totis quinque sæculis post Apostolos vixerunt, vno ore nobis patrocinari: Sic & Martyr.*

At nullus Thrax tam fuit mendax; Thrafo nullus tam audax.

5. Lutherus *l. de Capt. Bab. c. 1.* Transubstantiatio commentum est Thomæ & Thomistarum; approbatum ab Innoc. III. in Conc. Lateran.

At hoc coactum est anno 1215. S. Thomas vero natus est anno 1224.

6. Caluinus *Institut. lib. 4. cap. 17. §. 13.* Tempore Sancti Bernardi Rem vocemque illam orbi nondum innotuisse ait.

7. Kemnitius *Exam. p. 2.* Tempore Lombardi nil certi de eo per Ecclesiam constitit: Iam primum in Tridentino Concilio definitum esse.

At Res per Ætates singulas docetur in meo *Luthero-cal. p. 3. q. 53.*

Vox vsurpari cœpta est sub Ianoc. III. anno 1215. sicut olim vox *S. S. Trinitas, & μυστήριον*, &c.

8. Caluinus ibi. §. 14. *Vetustatis patrocinio, in confirmando isto dogmate, de reali præsentia Eucharistie palam est.*

2. *Nec enim ita pridem excogitatum fuit: Ignoratum quidem non melioribus illis sæculis modo, quibus purior adhuc vigeat Religionis doctrina; sed cum iam admodum inquinata esset illa puritas.*

3. *Nemo est veterum, qui sacre Cœnæ symbole non fateatur disertis verbis PANEM & VINUM esse:*

4. *Et si varijs epithetis illa interdum insigniunt.*

At liquido patet contrarium in *Luthero-cal. p. 3. q. 48. 53.*

Quo impudentius mentiuntur.

9. Martyr *lib. contra Gardin. & Kemnitius*, Græcos semper abhorruisse à voce Transubstantiationis.

Cum inter Græcos & Latinos de ea nunquam mota sit quæstio.

Vide *Bell. l. 3. c. 21.* Quin Orientales mis-
sam ad se Augustanam Confessionem
refutarunt, & cap. 10. illud de negata
Transubstantiatione.

10. Kemnitijs: *Transubstantiatio ab Andradio collo-
catur inter illas res, qua nulli Scriptura testimonijs aper-
ta definita & explicata sunt. Scotus item, Cameracen-
sis, & alij discrete fatentur, nec verbis Scriptura, nec Sym-
boli fidei, nec veterum sententijs cogi nos ad dogma tran-
substantiationis.*

At Andradius hypotheticè ait: *Et
si Transubstantiatio ex manifestis Scriptu-
ris, (ut tu arbitraris) probari non posset; ta-
men furor esset, velle suo iudicio potius, quam
toti Ecclesie credere.*

Scoto & Cameracensi pariter id af-
fingit.

11. Kemnitijs ut Eucharistia: Vsum solam esse
Manducationem doceat, non asseruationem, & adoratio-
nem, &c. ait. 1. Quosdam S. Patres ex simplicitate cas-
stru esse; & his ignoscendum.

2. Quosdam cum iis non consensisse; proinde
Consuetudinem asseruandi non fuisse vniuersalem.

3. Et sicubi fuit, abrogatam fuisse.

4. Asseruatam verò esse ad solam Manducationem;
non ad reliquas superstitiones.

At Falsa omnia. docet fuisse *Bell. l. 4.
de Euch. c. 5.*

12. Calvinus *Inst. 4. c. 17. §. 43.* fingit, Eccle-
siam inde ab Apostolis vsum pane fermentato
in Cœna, vsque ad Alex. I. Papam, qui ann. 121.
federe cepit, & azymum instituit iudaizans.

At autorem nec citat, nec citari po-
tst.

Contrarium testantur Patres. Vide
Luthero cal. p. 3. q. 56.

13. Madeburg. *Cent. 3. c. 6.* fingit errorem miscendi
vinum aqua in Calice à Papis excogitatum esse; & falso
testantur per S. Cyprianum.

14. Kemnitijs affingit nobis, Romanenses
doere, mixturam aquæ cum vino esse de ne-
cessitate Sacramenti.

At pauci id sentiunt: Communis
tenet sententia, sine aqua consistere
posse Sacramentum, Miscendam vino

tamen aquam Traditio docet ex Chri-
sti factò in Cœna.

15. Quoad FORMAM Eucharistia: conficien-
dæ, Calvinus *Inst. 4. c. 17.*

Kemnitijs. &c. aiunt, Magicè à nobis incanta-
ri panem ac vinum.

At hæc blasphemia calumnia est.

16. Kemnitijs mentitur, omnia Verba Instituti-
onis pertinere ad Essentiam Cœnæ: Romanos multa
addere, demere, transponere, &c.

At non Essentialibus hisce: *Hæc esse
nim Corpus meum: Hic est enim Calix Sa-
guinis mei.* Vide *Bell. l. 4. c. 15.*

17. Kemnitijs p. 2. *Exam. c. 2.* Papistæ tribuunt
se remissionem omnium ex opere operato: ac cœna
sumptæ solum remissionem veni-
licium, & hanc sub pe-
riculo iudicii sumendi: Idcirco suadent emi Missæ.

At falsum est. Nam sacrificium
pro peccatoribus ad auxilium eius con-
uertendi ad pœnitentiam; adq; Deum
ei propitiandum.

18. Calvinus *Inst. 4. c. 17. §. 40.* &c. arguit
nos, quod in Communione requiramus per-
fectissimam fidem & charitatem.

At talem Anabaptistæ postulant
non nos; nisi moraliter possibilem.

19. Calvinus *Inst. 4. c. 17. §. 74.* Dominus osten-
dens panem Corpus suum esse dicit: Calicem danti osten-
dit, Sanguinem vocat; Humana rationi audacia con-
tra reclamant, Panem esse Sanguinem.

1. Vinum esse Corpus.

2. Ac si Dominus nulla causa Corpus & Sanguinem
verbis & signis distinxisset.

3. Et vnquam sancto auditum esset, Corpus Christi
aut Sanguinem Deum & hominem appellari.

At tria hic falsa. Primum nunquam
vel somnauit Catholicus. Alterum
est blasphemum, soluens Iesum 1. *Jo. 4.*
Tertium est impium, abnegans Conco-
mitantiam, ac Vnionem hypostaticam
inseparabilem.

20. Kemnitijs vbi supra mentitur nos nostris me-
ritis velle acquirere Dignitatem agendi Synaxes: Id-
que appellare dignam præparationem.

At

AT in ipso accessu profitemur: *Dominus non sum dignus. &c.* Moraliter nos parare dignos studemus inutiles serui cum omnia etiam egerimus.

21. Calvinus ibid. *Ab Apostolo ad mille usque annos postea, sine exceptione omnes fiebant Virtusque Symboli participes.*

AT falsum esse docet Vfus Christi, Apostolorum, & Posteritatis.

22. Idem ibid. *Mentiebatur Paulus, se accepisse dicens, quod tradiderat? Nam postea traditionem declaravit, ut omnes promiscue, utroque symbolo communicarent.*

AT mentitur Calvinus de Paulo: Nam non hic declarat traditionem Domini, quasi dicentis: debere omnes sub diuino mandato vti vtraque.

23. Kemnitius ibid. Tridentinum ait, *Accipite, editis, ad laicos pertinere: Bibite non.*

AT Trid. non ait, non pertinere; sed Laicos non teneri ad *Bibite*, vti Sacerdotes.

24. Kemnitius p. 2. *Exam. sess. 13. c. 15.* Nullum esse ait, qui dubitet, Christum in Euch. adorandum; nisi qui cum Sacramentariis negat Corpus Christi in eadem inesse.

AT ei reclamation Illyricus, qui Sacramentarios oppugnat, & tamen negat in Euch. Christum adorandum.

QVÆSTIO VII.

Qualis in S. Missam Lutheri caluinisticus furor est Mentendi?

1. KEMNITIVS p. 2. *Exam. pag. 717.* *Sacrificium Missæ in eo consistit, quod sacrificulæ certis ornamentis & instrumentis, super panem & vinum variis vitur gestibus, motibus, &c. nunc clamorè, nunc silentio. &c.* Sicque Eckium scribere ait.

AT mentitur de Eckio, deque Sacrificio, quod in Oblatione, Consecratione, & Sumptione Corporis Christi consistit: non in illa, quam vocat, *pano-*

plia verborum ac gestuum. &c. hæc enim accessoria est.

2. *Kemnitius:* Histronicam gesticulationem vocat Missam; quam S. Patres nesciuerunt: Sed Eucharistie consecrationem & distributionem vocarunt Sacrificium:

Oblationem quoque & Sacrificium intellexerunt de Sacrificio Crucis. &c.

AT ficta omnia sunt. Non Ritus Missæ, sed eius essentiam vocant S. Patres Missam aut Sacrificium: Non distributionem Eucharistie: Non prædicationem Christi passi: Non sacrificium Crucis; cuius solum est illud repræsentatio. Vide *Luthero-calv. p. 3. q. 73.*

3. *Kemn. p. 3. Exam. de Purg. ait.* Ritus sacrificandi pro mortuis fuit. quidem alicubi, sed non in tota Ecclesia.

AT omnium retrò ætatum S. Patres reclamant.

Idem: in nulla Scriptura diuina reperitur Constitutio Apostolica, sacrificandum pro mortuis.

AT, si reperiretur expressum in Nouo Test. non foret Traditio.

4. Melancthon in *Apol. Conf. Aug.* tria mentitur:

1. Lutheranos non patrocinari Aeriò, negant Orationes pro mortuis esse viles.

2. Aeriò damnatum, quod negat Orationes prodesse; non autem negasse utilitatem Oblationum pro iisdem;

3. Citat testem S. Epiphanium pro se.

AT, S. Epiphaniij verba sunt hæc in Anacæphaleosi hæresium: *Aerius docet, non oportere offerre pro ijs, qui obdormierunt.* Simile affingit mendacium S. Cyril. Chry. Ambr. Augustino; quod dicant, in actione cœnæ commemorari mortuos; sed non pro eis offerri.

5. *Kemn. pag. 810.* Affingit Catholicis, docere eos, S. Cœnam esse institutam, ut Sancti in ea implorentur.

AT secundariò quidem hoc fieri potest; primariò tamen est ad Colendum Deum ac propitiandum.

6. Melancthon in *Apol. Conf.* fingit ante S. Gregorium

Mm 3,

num